

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Trov konania

Prebiehajúce postupy a konania v oblasti civilnej justície, ktoré sa začali v prechodnom období, budú podľa práva EÚ ďalej prebiehať. Na portáli elektronickej justície budú na základe vzájomnej dohody so Spojeným kráľovstvom príslušné informácie týkajúce sa Spojeného kráľovstva uverejnené do konca roku 2024.

Trov konania

Anglicko a Wales

Na tejto stránke nájdete indikatívne informácie o trovách súdnych konaní v Anglicku a vo Walese. Zaoberá sa témami, ako sú poplatky za právnické služby, právnu pomoc, mediáciu a fixné náklady, ako sú súdne poplatky.

Kde nájdem informácie o trovách konania?

Webová stránka obsahujúca informácie o trovách

Informácie o procese a trovách súdnych konaní v Anglicku a vo Walese sa v súčasnosti pripravujú pre webovú stránku vlády Spojeného kráľovstva [Directgov](#). Webová stránka Directgov vám umožní ľahký prístup k vládnym informáciám.

Webová stránka [Súdnej služby Jej Veličenstva](#) (HMCS) obsahuje špecifické informácie o súdnych poplatkoch v Anglicku a vo Walese (neobsahuje všetky rôzne trovy konaní). Táto webová stránka ponúka informácie o rôznych súdnych poplatkoch, ktoré účtujú súdy v Anglicku a vo Walese, a informácie o tom, či ich musíte platiť. Táto stránka tiež obsahuje informácie o právnych predpisoch a zákonoch, ktoré sa týkajú súdnych poplatkov.

Kde nájdem informácie o priemernej dĺžke trvania jednotlivých konaní?

Neexistuje žiadna priemerná dĺžka konania, nakoľko každý prípad je iný. Súd zaoberajúci sa prípadom môže odhadnúť približnú dĺžku trvania určitých prípadov.

Kde nájdem informácie o priemerných celkových trovách konkrétneho konania?

Neexistuje žiaden priemer, nakoľko každý prípad je iný. Solicitor, ktorý má skúsenosti s určitým typom konania, vám môže poskytnúť informácie o rozpätí trov.

Daň z pridanej hodnoty

Trov právnych služieb advokáta: DPH sa obvyčajne pripočíta k trovám solicitora a advokáta a k niektorým výdavkom (vo výške 15 percent, no táto sadzba sa v roku 2010 môže vrátiť na predchádzajúcu sadzbu vo výške 17,5 percenta). Ak sa dosiahne určitá hladina príjmu, je potrebné sa v Spojenom kráľovstve zaregistrovať ako platca DPH. Pozri webovú stránku [Daňový a colný úrad Jej Veličenstva](#), na ktorej sa nachádza viac informácií.

Súdne poplatky: DPH sa nevzťahuje na súdne poplatky.

Poplatky v právnických profesiách

Právny rámec upravujúci poplatky v právnických profesiách

Solicitori

Etický kódex solicitorov vyžaduje od solicitorov, aby svojim klientom poskytli čo najlepšie informácie o svojich trovách (pravidlo 2.03). Pravidlo 2.03 osobitne stanovuje **povinnosť informovať klientov o sadzbách, ktoré účtujú solicitori**, a o tom, **kedy majú byť platby uhradené**, spolu s radou o možnostiach financovania vrátane **nároku na verejné zdroje financovania**. Solicitori sú tiež povinní informovať klientov o ich potenciálnej povinnosti uhradiť trovy tretej strany. Tieto ustanovenia platia rovnako pre registrovaných právnych zástupcov, ktorí vykonávajú svoju prax v Anglicku a vo Walese, a pre právnické firmy solicitorov a iných právnych zástupcov, ako aj pre tých, ktorí nie sú právnikmi a ktorých riadi regulačný úrad pre solicitorov (Solicitors Regulation Authority). Úvodný informačný list musí tiež obsahovať ciele klienta, alternatívy a jednotlivé otázky v rámci prípadu (podľa pravidla 2.02 kódexu).

Po vystavení vyúčtovania trov konania Služba pre právne sťažnosti (Legal Complaints Service) a daňový úradníci na súdoch môžu preskúmať odmeny solicitorov. Nariadenie o odmenách solicitorov Nesporové podnikanie (Non-Contentious Business) z roku 2009 ustanovuje povinnosť, aby trovy solicitora museli byť regulárne a primerané, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, keď si práca nevyžaduje súdne konania. Ak sa sporné vyúčtovanie trov konania netýka práce, ktorá si nevyžaduje súdne konanie, potom Služba pre právne sťažnosti môže posúdiť, či je toto vyúčtovanie regulárne a primerané. Takéto posúdenie určí, aká by bola regulárna a primeraná suma v prípade, že vyúčtovanie sa považuje za prehnané. Všetky dohody o poplatkoch spojených s prácou, ktorá si vyžaduje súdne konania – známe aj pod názvom „**nesporové podnikanie**“ – podliehajú zákonným požiadavkám podľa zákona o solicitoroch z roku 1974 a takisto môžu byť predmetom posúdenia zo strany súdu.

Advokáti, ktorí zastupujú na vyšších súdoch (Barristers)

Poplatky, ktoré účtujú advokáti, sú vo veľkej miere predmetom rokovaní a dohadujú sa pred začatím práce; preto **sa vyžaduje menej normatívna regulácia**.

Etický kódex advokátskej komory Anglicka a Walesu stanovuje zásady, ktoré sa týkajú baristrov ohľadom **poplatkov a odmeny pre samostatne zárobkovo činných baristrov**. V tomto kódexe sa uvádza, že **samostatne zárobkovo činní baristri si môžu vyúčtovať akúkoľvek prácu**, ktorú vykonali na akomkoľvek základe, ktorý **povoľuje zákon, bez toho, aby prijali mzdu alebo plat**. Ďalšie ustanovenie sa týka práce, ktorú vykonal samostatne zárobkovo činný barister v mene iného baristra. Nezrovnalosti vo vzťahu k trovám môže preskúmať Rada pre štandardy komory (Bar **Standards Board**), čo môže potenciálne viesť aj k disciplinárnemu konaniu.

Súdni exekútori

Poplatky pre súdnych exekútorov na krajských súdoch sú súdnymi poplatkami, a preto sú súčasťou trov konaní, ktoré už boli spomenuté.

Podľa zákona o súdoch z roku 2003 je lord kancelár povinný na základe zákonného nástroja stanoviť poplatky, ktoré môže účtovať vykonávateľ vyššieho súdu. Informácie o týchto sadzbách sa nachádzajú na webovej stránke Súdnej služby Jej Veličenstva.

Súčasný systém poplatkov pre certifikovaných súdnych exekútorov je zložitý: každé vykonávacie oprávnenie prináša so sebou iné zloženie poplatkov. Niektoré štruktúry poplatkov, napríklad tie, ktoré sa vzťahujú na obecnú daň, sú stanovené štatútom; iné sú len predmetom zmluvných dohôd medzi spoločnosťou súdneho exekútora a jeho klientmi.

Súdna služba Jej Veličenstva v súčasnosti pripravuje zmeny v oblasti certifikovaných súdnych exekútorov a zloženia poplatkov. Aj keď tieto zmeny pravdepodobne nadobudnú účinnosť až v apríli 2012, je potrebné túto webovú stránku aktualizovať tak, aby sa tieto zmeny v nej odrazili.

Prísaha

Existuje oblasť, v ktorej sa na všetkých profesionálov v oblasti práva vzťahujú fixné poplatky, a tou je prisaha. Podľa zákona o súdoch a právnych službách z roku 1990 je lord kancelár povinný na základe zákonného nástroja stanoviť sumu, ktorú právnické profesie účtujú za zaznamenanie prisahy. V súčasnosti sa za miestoprisažné vyhlásenie alebo prisaznú výpoveď účtuje 5 GBP a za písomný dôkaz 2 GBP.

Zdroje trov

Kde môžeme nájsť informácie o súdnych poplatkoch v Anglicku a vo Walese?

Informácie o súdnych poplatkoch sa nachádzajú na webovej stránke [Súdna služba Jej Veličenstva](#), ale budete potrebovať aj iné informácie o iných zdrojoch trov, napríklad o právnom zastúpení. [Spoločnosť pre právo](#) a [advokátska komora](#) vám môžu pomôcť pri vyhľadávaní právneho zástupcu, ale u nich nenájdete informácie o trovách právneho zastúpenia, nakoľko tieto sú závislé od mnohých individuálnych faktorov predmetného prípadu. V prípade cezhraničnej súdnej žaloby sa obvyčajne vyskytnú dva súbory nákladov právneho zastúpenia, náklady v mieste, v ktorom sa nachádza strana, ktorá žalobu iniciovala, a náklady v mieste, kde sa súdna žaloba koná.

Fixné náklady

Fixné náklady v občianskoprávných konaniach

Fixné náklady účastníkov konania v občianskoprávnom konaní

Informácie o súdnych poplatkoch sa nachádzajú na webovej stránke [Súdna služba Jej Veličenstva](#). Tieto poplatky sa účtujú mimo trov právneho zastúpenia.

Fáza občianskoprávneho konania, v rámci ktorej je potrebné platiť fixné náklady

Súdne poplatky je potrebné zaplatiť na začiatku každého procesu, v rámci ktorého sú súdne poplatky splatné; akékoľvek iné poplatky a fixné náklady sa obvyčajne platia až po ukončení konaní.

Fixné náklady v rámci trestnoprávných konaní

Fixné náklady účastníkov konania v trestnoprávných konaniach

Obvinená osoba môže mať právo na právnu pomoc v obhajobe trestnoprávneho konania, ak je na to oprávnená. Viac informácií o právnej pomoci a o oprávnení sa nachádza v ďalšom texte. Pokiaľ sa obvinenej osobe nedostáva právnej pomoci, výška trov sa dohodne medzi osobou a jej právnym zástupcom.

Fáza trestného konania, v rámci ktorej je potrebné platiť fixné náklady

Výdavky na svedkov alebo odmeny znalcov sa obvyčajne platia po uzatvorení prípadu.

Fixné náklady v ústavných konaniach

Fixné náklady účastníkov konania v ústavných konaniach

Súdne poplatky závisia od typu predmetných konaní a od stupňa (postavenia) súdu, na ktorom sa konanie začalo. Tiež je potrebné zvážiť ostatné trovy, napríklad za právne zastúpenie.

Fáza ústavného konania, v rámci ktorej je potrebné platiť fixné náklady

Súdne poplatky je potrebné zaplatiť na začiatku každého procesu, v rámci ktorého sú súdne poplatky splatné; akékoľvek iné poplatky/fixné náklady sa obvyčajne platia až po ukončení konaní.

Odmeny znalcov

V občianskoprávných konaniach týkajúcich sa odškodného, ktoré je nižšie než 5 000 GBP, trovy znalcov nemôžu prekročiť 200 GBP, ale vo všetkých ostatných prípadoch môže sudca rozhodnúť podľa svojho uváženia. Súdny sú povinné zvážiť, či použijú jediného znalca alebo znalca pre každú stranu. Ďalšie informácie sa nachádzajú na webovej stránke [Ministerstva spravodlivosti Spojeného kráľovstva](#).

Odmeny prekladateľov a tlmočníkov

Vo väčšine prípadov na občianskoprávných súdoch sa tlmočníci rezervujú a vyplácajú centrálné. Tlmočník musí na to, aby bol financovaný centrálné, splniť určité kritériá. Buď musí ísť o vypočutie vo väzbe, aby bolo možné rozhodnúť o tom, či sa má prípad vypočuť na vyššom súde, rodinný prípad, v rámci ktorého vystupujú deti, alebo prípad domáceho násillia (vrátane vynúteného manželstva). Ak prípad nespĺňa jedno z uvedených kritérií, tlmočníkovi bude vyplatená odmena, ak je tlmočenie jediný spôsob, akým môže zúčastnená strana pochopiť konanie, a ak si táto strana nemôže zaobstarať verejné financovanie, ak si nemôže dovoliť zaplatiť tlmočníka súkromne, a ak nemá žiadneho priateľa alebo rodinného príslušníka, ktorý by jej pomohol. Poplatky sú stanovené v podmienkach rezervácie. Tento poplatok sa v jednotlivých prípadoch môže značne odlišovať v závislosti od dĺžky trvania vypočutia, v závislosti od vzdialenosti a času, ktorý je potrebný na príchod a odchod zo súdu, a v závislosti od dopravných prostriedkov, ktoré tlmočník používa. Podmienky sa striktné aplikujú na všetky nároky, aby sa predišlo nadmerným plátbám.

Neexistujú žiadne nariadenia, ktorými by sa riadili odmeny prekladateľov. Prekladateľ alebo prekladateľská agentúra si stanoví svoje vlastné sadzby.

Kedy je strana, ktorá spor prehrala, povinná nahradiť trovy druhej strany?

Vo všeobecnosti platí strana, ktorá spor prehrala, ale rozdelenie trov závisí v plnej miere od rozhodnutia sudcu. Keď sudca rozhoduje o trovách, berie do úvahy správanie strán, vynaložené úsilie – ak sa nejaké vynaložilo pred konaním a počas neho s cieľom vyriešiť spor (vrátane snahy o alternatívne vyriešenie sporu). Sem môžu patriť stanovené fixné náklady, náklady, ktoré stanoví sudca s ohraňčením výšky sumy (v závislosti od typu a výšky rozdelenia trov). Trovy je možné riešiť aj samostatne v rámci tzv. podrobného stanovenia trov (detailed assessment of costs), ktoré sa obvyčajne používa len v zložitejších prípadoch, kedy je potrebné trovy podrobnejšie preskúmať. Ďalšie informácie o postupe sa nachádzajú na webovej stránke

[Ministerstva spravodlivosti Spojeného kráľovstva](#).

Kde nájdem informácie o mediácii?

Informácie o mediácii vrátane niektorých informácií o trovách sa nachádzajú na rôznych webových stránkach a pod rôznymi odkazmi:

Alternatívne riešenie sporu (ARS)

Právne poradenstvo Spoločenstva

Štátna poradenská linka pre mediáciu

Informácie o alternatívnom riešení sporov na Ministerstve spravodlivosti Spojeného kráľovstva

Stránka o mediácii na webovej stránke Súdnej služby Jej Veličenstva

Informácie o ARS ohľadom sporov, ktoré nasledujú po rozpade rodinného vzťahu, sa nachádzajú na webovej stránke

[Poradenská linka pre mediáciu v oblasti rodiny](#) (ktorá sa zaoberá výhradne rodinnou mediáciou) alebo môžete zavolať na číslo 0845 60 26 627 (v Spojenom kráľovstve) a +441823 623650 (mimo Spojeného kráľovstva). Informácie o rodinnej mediácii sa nachádzajú aj na týchto webových stránkach:

Direct.gov.uk

Advice Now

Právne poradenstvo Spoločenstva

Poradenská príručka - on-line pomoc od Úradu pre pomoc občanom

ADR now

Súdna služba Jej Veličenstva

Návštevníci týchto stránok môžu využiť možnosť vyhľadávania rodinnej mediácie.

Právna pomoc

Platná hranica príjmu v oblasti civilného súdnictva

Ľudia, ktorým sú vyplácané určité dávky v súvislosti s príjmom (podpora formou priameho príspevku, príspevok pre ľudí, ktorí si hľadajú prácu na základe príjmu, zamestnanie spojené s príjmom a podpora a kreditné poistenie [pre dôchodcov]) „**nadobudli**“ **postavenie** klientov, ktorí potrebujú právnu pomoc. To znamená, že **majú automaticky finančný nárok na právnu pomoc**. Tieto dávky so zisťovaním príjmu sú známe aj ako dávky sociálnej pomoci, nakoľko zvyšujú príjem klienta na zákonom stanovené životné minimum.

V opačnom prípade ľudia, ktorí potrebujú právnu pomoc môžu získať **bezplatnú alebo bezpríspevkovú pomoc**, pokiaľ ich hrubý mesačný príjem neprekročí 2 657 GBP za mesiac a pokiaľ ich mesačný disponibilný príjem neprekročí 315 GBP a ich disponibilný kapitál neprekročí 3 000 GBP. Ak sa ich mesačný disponibilný príjem pohybuje v rozmedzí od 316 GBP a 733 GBP, alebo ak sa ich disponibilný kapitál pohybuje v rozpätí od 3 000 GBP do 8 000 GBP, bude im ponúknuté financovanie, pokiaľ budú súhlasiť s platením príspevkov, ktoré doplnia ich súdne trovy. Tieto sadzby sa začnú používať v apríli 2009.

Podliehajú zmene, takže by sa mali vždy skontrolovať u **Komisie pre právne služby** (ktorá spravuje systém právnej pomoci v Anglicku a vo Walese) a mala by sa overiť aktuálnosť sadzieb.

Okrem toho, že žiadateľ musí spĺňať finančné kritériá, musí tiež preukázať, že má **primerané dôvody** na to, aby začal konanie, aby sa obhajoval alebo aby bol stranou konania, a tiež musí preukázať, že za určitých okolností prípadu má nárok na právnu pomoc. Komisia pre právne služby je napríklad povinná zvážiť, či prípad má primerané šance na úspech, či výhody súdnej žaloby prevážia výdavky verejných finančných prostriedkov a či by žiadateľ z konania získal značné osobné výhody, berúc do úvahy všetky povinnosti spojené s uhradením trov v prípade úspechu. Tieto faktory sa podobajú tým, ktoré by ovplyvnili súkromne platiaceho klienta, ktorý disponuje priemernými prostriedkami a zvažuje možnosť zapojiť sa do konania.

Platná hranica príjmu v oblasti trestného súdnictva pre obžalovaných

Od októbra 2006 obžalovaní, ktorí vystupujú pred magistrátnym súdom (nižší trestnoprávny súd) v Anglicku a vo Walese, podliehajú **zisťovaniu príjmov, kedy sa zvažuje príjem žiadateľa s ohľadom na jeho rodinné okolnosti** ako napríklad počet detí. Ak je vážený hrubý ročný príjem žiadateľa nižší než 12 475 GBP alebo ak sú žiadateľovi vyplácané sociálne dávky alebo ak nedosiahol vek 18 rokov, potom má z finančného hľadiska nárok na zastupovanie v rámci právnej pomoci. Ak vážený ročný príjem žiadateľa prekročí 22 325 GBP, potom nebude mať z finančného hľadiska nárok na zastupovanie v rámci právnej pomoci. Ak sa upravený príjem žiadateľa pohybuje medzi týmito dvomi hranicami, potom bude potrebné podrobnejšie preveriť jeho disponibilný príjem. V tomto výpočte sa zohľadňujú náklady na bývanie a na starostlivosť o dieťa a tiež životné náklady. Ak konečný, disponibilný, ročný príjem žiadateľa neprekročí 3 398 GBP, potom má žiadateľ z finančného hľadiska nárok na zastupovanie v rámci právnej pomoci.

V novembri 2008 sa vláda radila o **návrhoch na rozšírenie zisťovania príjmu** na korunný súd (vyšší trestný súd) v Anglicku a vo Walese a svoje odpovede na pripomienky uverejnila v júni 2009. Úmyslom vlády je vyskúšať tento model na piatich korunných súdoch v januári 2010 a širšie celoštátne uplatniť od apríla do júna 2010.

Platná hranica príjmu v oblasti trestného súdnictva pre obeť

Pre obeť trestných činov nie je právna pomoc dostupná. Pracovníci a služba svedkov poskytuje **emocionálnu a praktickú podporu**, napríklad obetiam sú ponúknuté samostatné čakárne. Zraniteľným a zastrášaným svedkom sú ponúknuté **zvláštne opatrenia** podľa **zákona o súdnictve vo veciach mládeže a trestných dôkazov z roku 1999**, ako napríklad predkladanie dôkazov prostredníctvom videoprenosu z iného miesta.

Korunná prokuratúra nedávno revidovala balík s názvom Informácie pre pozostalých, ktorý policajní styční úradníci v oblasti rodiny odovzdávajú rodinám pozostalých po vražde alebo zabití. Tento balík obsahuje informácie a rady vo vzťahu k rôznym otázkam, s ktorými sa rodiny môžu stretnúť, a zároveň obsahuje rady o tom, kde môžu nájsť ďalšiu pomoc napríklad v prípade, keď potrebujú právnu radu o tom, kde má bývať dieťa alebo s kým by sa dieťa malo stretávať.

Poskytovanie právneho poradenstva rodinám pozostalých z dôvodu vraždy alebo zabitia je súčasťou systému obhajcov obetí. Rodinám pozostalých bolo poskytnutých 15 hodín bezplatného právneho poradenstva o sociálnych a osobných veciach vyplývajúcich z úmrtia, ale toto poradenstvo sa netýkalo priamo súdneho konania. Tento pilotný projekt bol ukončený v apríli 2008 a v súčasnosti pracujeme na návrhoch založiť službu, ktorá by poskytovala právne poradenstvo v Anglicku a vo Walese, čerpajúc zo skúseností pilotného projektu.

Okrem toho systém korunnej prokuratúry, ktorý sa zameriava na obeť, zabezpečuje, aby bola rodinám poskytnutá možnosť stretnúť sa s prokurátorom ešte pred súdnym konaním: aby bola obeť vysvetlená možnosť podať osobné vyhlásenie a aby prokurátor mohol pred vynesením rozsudku prečítať vyhlásenie rodiny. Po ukončení súdneho konania môže byť obetiam odporučený kontaktný systém štátnej probačnej služby pre obeť. V rámci tohto projektu bude vymenovaný kontaktný pracovník pre obeť, ktorý bude informovať rodinu (napríklad o rozsudku pre páchatel'a) a bude jej pomáhať s aktualizáciou osobného vyhlásenia pre ústne vypočutie, pokiaľ si to rodina želá.

Iné podmienky poskytovania právnej pomoci obžalovaným

Každá osoba, ktorá žiada o zastupovanie v oblasti právnej pomoci na najnižších trestných súdoch alebo na korunných súdoch v Anglicku a vo Walese, musí byť preverená z hľadiska „**záujmov spravodlivosti**“. V rámci tejto previerky sa berú do úvahy faktory, akými sú napríklad to, či obvinenie z údajného trestného činu môže vyústiť do uväznenia obžalovaného alebo do straty jeho zamestnania a či obžalovaný dokáže pochopiť súdne konania a predniesť svoj prípad. Ak sa jeden z vyššie uvedených faktorov alebo kombinácia týchto faktorov týka obžalovaného, potom vo všeobecnosti bude musieť byť preverená z hľadiska záujmov spravodlivosti.

Bezplatné súdne konania

Za určitých okolností jednotlivec nemusí zaplatiť súdny poplatok. Môže mu byť udelené **úplné odpustenie**, v takomto prípade nie je potrebné zaplatiť celý poplatok, alebo **častočné odpustenie**, v takomto prípade táto osoba prispieva svojím podielom k uhradeniu poplatku. Ďalšie informácie o odpustení súdnych poplatkov sa nachádzajú na webovej stránke [Súdna služba Jej Veličenstva](#).

Súvisiace odkazy

Komisia pre právne služby,

alternatívne riešenie sporu (ARS), právne poradenstvo Spoločenstva, štátna poradenská linka pre mediáciu,

stránka o alternatívnom riešení sporov na Ministerstve spravodlivosti Spojeného kráľovstva,

stránka o mediácii na webovej stránke súdnej služby Jej Veličenstva, poradenská linka pre mediáciu v oblasti rodiny, [Direct.gov.uk](#), [Advice Now](#),

právne poradenstvo Spoločenstva, **poradenská príručka – on-line pomoc od Úradu pre pomoc občanom**, [ADR Now](#), **Súdna služba Jej Veličenstva**,

Etický kódex solicitorov, **Daňový a colný úrad Jej Veličenstva**, **Súdna služba Jej Veličenstva**, **Ministerstvo spravodlivosti Spojeného kráľovstva**,

Súdna služba Jej Veličenstva (exekútori), **ministerstvo spravodlivosti**

Súvisiace prílohy

[Správa Spojeného kráľovstva k štúdiu o transparentnosti trov](#) (448 Kb)

Posledná aktualizácia: 26/06/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.